

PERE MEZQUIDA CAPELLA, MECENES I IMPULSOR DEL PRIMER QUIRÒFAN DE CIUTADELLA

Antoni Tudurí

Secció de

Genealogia de

l'Ateneu de Maó

A La setmana passada han tingut lloc a Ciutadella dos actes relacionats amb la història i la genealogia que, en la meua modesta opinió, cal destacar en l'escenari insular.

El primer acte - al que no vaig poder assistir pel fet que jo arribava a Menorca l'endemà - va ser la presentació del llibre «Branques d'un mateix tronc. L'empremta dels menorquins a 'les Amèriques', escrit per Gabriel Julià Seguí i presentat per Miquel Àngel Limón Pons. Aquest magnífic treball del mestre Julià em va permetre gaudir d'una ràpida lectura de les 359 pàgines on se citen un munt de personatges absolutament desconeguts per a mi, tret de la saga prou coneguda dels Ferragut o la dels Benet, ambdues radicades als Estats Units d'Amèrica, però de les altres sagues ni la més remota idea.

La lectura d'aquest llibre és absolutament recomanable. Pensen vostès que surten citats, si no m'he descomptat, 58 grups de llinatges menorquins que van emigrar al nou continent des de finals del segle XVIII i els començaments del segle XX, amb un repartiment tal com 19

a l'Uruguai, 13 a l'Argentina, 14 a Cuba, 4 a Mèxic i 8 als Estats Units.

D'altra banda, ensoldemà divendres, l'amic Antoni Guasch Bosch pronuncia-va una xerrada al Cercle Artístic de Ciutadella, centrada en

un estol de menorquins il·lustres i havia tingut la malèvola idea de proposar-me com a presentador de l'acte. Jo havia acceptat l'oferiment, però només amb una condició: que poguéssim aprofitar aquesta intervenció per donar a conèixer als assistents i als lectors del **ME-NORCA** un fet a destacar, que no era altre que el gran arbre genealògic creat i desenvolupat per Antoni Guasch, estava arribant a una quantitat

rodona, les 150.000 persones d'origen, descendència o vivències menorquines. De fet, li vaig suggerir que, si podia, s'aturés a prop d'aquesta fita, de manera que l'acta de presentació (per cert, a Ciutadella no cal presentar a un ciutadellenc com ell, tothom el coneix) poguéssim fer una certa posada en escena de la inscripció número 150.000. El repte no era gens fàcil, atès que calia trobar

un forat que ens permetés no passar-nos i poder aturar just al punt desitjat passant dels 149.999 al nombre rodó que he citat. El problema ens el va resoldre mestre Julià - sense que ell ho sà-

bés-, ja que a la pàgina 245 cita a Pere Mezquida Capella, adjuntant una foto que al peu diu «*fundador de la clínica de su nombre en Ciudadela de Menorca*».

Qui era aquest home? Diu Julià que havia nascut a Ciutadella l'any 1848, fill de Miquel Mezquida Bagur i d'Isabel Capella Salord. A l'edat de 19 anys va emigrar, com tants altres, a Cuba fent feina de sabater, però va anar progressant fins a ser agent de duanes, a més de

mantenir una relació constant amb la indústria del calçat menorquí. Es va casar a l'Havana i va tenir tres filles, Leoncia, Dolores i Isabel. Precisament, viatjant l'any 1910 amb la filla major i el seu marit a Ciutadella, li va passar un fet que el va preocupar. Tornant a Maó per agafar el vapor cap a Barcelona, al cotxe en el qual viatjaven hi havia un al·lotet que plorava de dolor. Els seus pares li van

dir que s'havia introduït un gra de blat d'indi dins el nas, cosa que havia produït una inflamació molt dolorosa. Anaven a Maó pel fet que a Ciutadella no hi havia cap quiròfan on poder operar-lo en condicions. Diu Julià: «Mezquida sacsats d'un sobtat trasbals, decidí que havia de posar remei a aquella mancança i es proposà resoldre el problema creant una clínica a Ciutadella, capaç i ben dotada, per poder-hi fer operacions quirúrgiques». Dos anys més tard (1912), assessorat pel Dr. Llansó, un cop construïda la sala, va adquirir el material més modern i perfeccionat d'aquell temps.

A més, Guasch va trobar que al gran arbre menorquí ja hi constaven els seus pares, però sense continuació. Per tant, era una persona molt indicada pel nostre fi de *teatralitzar* la fita dels 150.000. I així ho vàrem poder fer, en públic i amb publicitat. Els altres personatges que podien haver estat el 50.000, o el 100.000, havien passat sense pena ni glòria. Possiblement, pocs ciutadellencs de l'any 2017 tenen notícia clara d'aquest prohom a qui es deu la instal·lació del primer quiròfan de Ciutadella.

Anant als 'bots', Antoni Guasch en té només 10, Rafael Aedo en té 17, un servidor en tinc 18 però, el que no podia saber Pere Mezquida Capella és que ell i el Dr. Frederic Llansó Seguí tenien una relació directa de sang amb 18 'bots', confluïnt en la persona d'Antoni Febrer, causat devers l'any 1545 a Ciutadella.